

EONS Turvallisuusjulistus – Tavoitteet ja keskeiset suositukset

Välitä tietoa potilaalle
ja hänen läheisilleen ja
rohkaise heitä
osallistumaan omaan
hoitoonsa

Syöpäsairaanhoitajat voivat johtaa potilasturvallisuuden toteutumista potilaan ja hänen läheistensä ohjaamisen ja informoinnin kautta. Näyttöön perustuva potilasohjaus on tärkeä osa potilasturvallisuuden toteutumista. WHO:n (2018) mukaan noin joka kymmenes potilas kokee haittatapahtuman hoitonsa aikana, ja niistä jopa puolet olisi ehkäistävissä. Syöpäpotilaat ovat erityiset haavoittuvaisia haittatapahtumille sillä on arvioitu, että noin joka kolmas syöpäpotilas kokee hoitonsa aikana haittatapahtuman. Haittatapahtumat, kuten lääkkeiden väärä käsittely, eivät aiheuta vain mahdollisesti haittaa potilaalle, vaan ovat myös kalliita; jopa 15 % terveyshuollon kustannuksista johtuu haittatapahtumista.

Syöpäsairaanhoitajana voit kannustaa syöpäpotilasta ja hänen läheisiään osallistumaan hoitoonsa ja potilasturvallisuuden varmistamiseen pyytämällä heitä kertomaan havainnoistaan hoidon turvallisuuteen liittyen. Tämä osaltaan jo auttaa pienentämään turvallisuusriskejä. Kannusta syöpäpotilasta ja hänen läheisiään myös esittämään kysymyksiä hoitoonsa liittyen.

Vältä suoraa
kosketusta
solunsalpaajien kanssa,
jos suunnittelet
raskautta tai jo olet
raskaana

Jos toimit syöpäsairaanhoitajana ja olet suunnittelemassa raskautta, olet raskaana tai imetät, kerro siitä työpaikkasi lähijohdolle. Pyydä siirtoa tehtäviin, jossa et ole tekemisissä solunsalpaajien tai säteilylähteiden kanssa. Voit osallistua syöpäpotilaan hoitoon arvioimalla hänen vointiaan ja mahdollisia hoidon haittavaikutuksia, mutta sinun on tärkeää välttää suoraa kontaktia sytotoksiinilääkkeisiin esimerkiksi käsittelemällä eritteitä tai sytotoksiinilääkevalmisteita, annostelemalla niitä tai puhdistamalla lääkkeiden jäännöksiä tai roiskeita. Vaikka käyttäisit suojavälineitä ja joudattaisit toimintaohjeita, eivät ne poista altistumisriskiä kokonaan.

**Noudata aina
turvallisuusohjeita ja
käytä suojaimia**

Solunsalpaajia ja muita sytotoksisia lääkkeitä käsittelevän hoitohenkilökunnan tulisi käyttää henkilökohtaisia suojavälineitä, jotta voi välttyä ihon ärsytykseltä sekä lääkkeiden teratogeenisilta, mutageenisilta ja karsinogeenisilta vaikutuksilta.

Jos toimit syöpäsairaanhoitajana solunsalpaaja- tai muita sytotoksia tai radioaktiivisia lääkeaineita saavan potilaan hoidossa, varmista että käytettävissäsi on asianmukaiset suojaimet. Varmista, että tiedät missä välineet lääkeaineiden roiskumisen varalta sijaitsevat, noudata turvallisuusohjeita, kerro jos havaitset työturvallisuusriskejä tai ettei ohjeita noudateta sekä ylläpidä osaamistasi osallistumalla säännöllisesti koulutukseen.

Suljetun lääkeannostelutekniikan (Closed System Transfer Devices, CSTD) käyttö suojaa roiskeilta yhdessä muun turvallisen käsittelyn kanssa. Lisää tutkimustietoa tarvitaan vielä laitteiden tehokkuudesta ja vaikutuksista hoitohenkilökunnan työterveyteen.

Turvallisuusohjeet sisältävät myös lääkityspoikkeamien ehkäisemisen. Syöpäsairaanhoitajana toteutat usein hyvin monimutkaisia syöpälääkehoitoja. MEIDÄN TÄYTYY siksi aina noudattaa ohjeita ja muistaa myös 5 OIKEIN sääntö:

1. Oikea potilas
2. Oikea lääke
3. Oikea annos
4. Oikea antotapa
5. Oikea antoaika

**Tuo aina esiin ja
kyseenalaista asia,
joka vaikuttaa
mielestäsi olevan
väärin**

Syöpäsairaanhoitajien toiminta ja osaaminen ovat olennaisia potilasturvallisuuden kannalta. Turvallisuusohjeet ja oikea laitteiden käyttö edistävät potilasturvallisuuden toteutumista, kuten myös rohkeus tuoda esille asioita ja havaintojasi tunnistamistasi riskeistä ja läheltä piti tilanteista liittyen turvallisuuteen. Tällä tavalla jokainen syöpäsairaanhoitaja voi myötävaikuttaa potilas- ja työturvallisuusriskien vähentämiseen.

Lähdesuositukset

EONS Cancer Nursing Education Framework, module 3 -

<http://www.cancernurse.eu/documents/EONSCancerNursingFramework2018.pdf>

Ten Facts on Patient Safety by WHO -

https://www.who.int/features/factfiles/patient_safety/en/

“Five moments for medication safety” – for both health care professionals and patients -

<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/311157/WHO-HIS-SDS-2019.3-eng.pdf?ua=1>

“Adverse events in hospitalized cancer patients”

Haukland EC, von Plessen C, Nieder C, Vonen B. Adverse events in hospitalised cancer patients: a comparison to a general hospital population. *Acta Oncologica*. 2017;56(9):1218-23

“Preventable and mitigable adverse events in cancer care”

Lipitz-Snyderman A, Pfister D, Classen D, Atoria CL, Killen A, Epstein AS, et al. Preventable and mitigable adverse events in cancer care: Measuring risk and harm across the continuum. *Cancer*. 2017;123(23):4728-36.

“Safety Hazards in Cancer Care”

Mattsson TO, Knudsen JL, Brixen K, Herrstedt J. Does adding an appended oncology module to the Global Trigger Tool increase its value? *Int J Qual Health Care*. 2014;26(5):553-60.

An editorial on Patient Safety - Charalambous, A. and Kelly, D. (2018)

Promoting a safety culture through effective nursing leadership in cancer care. *European Journal of Oncology Nursing*. 36: vi-vii Available at doi: 10.1016/j.ejon.2018.10.002.

How nurses adhere to safe handling - Polovich M, Olsen M. *Safe Handling of Hazardous Drugs*. 3rd Ed. Pittsburgh, PA: Oncology Nursing Society; 2017; Wiley, K.

The Oncology Nursing Society’s Toolkit -

https://www.ons.org/sites/default/files/2018-06/ONS_Safe_Handling_Toolkit_0.pdf

Cytotoxic drugs and pregnancy - Gilani S, Giridharan S. Is it safe for pregnant health-care professionals to handle cytotoxic drugs? A review of the literature and recommendations. *Ecancermedicalscience*. 2014;8:418.

Transfer of cytotoxic drugs with or without CSTD - Bartel, S. B., et al. (2018).

"Multicenter evaluation of a new closed system drug-transfer device in reducing surface contamination by antineoplastic hazardous drugs." *Am J Health Syst Pharm* 75(4): 199-211

A systematic review on the use of CSTD - Gurusamy, K. S., et al. (2018).

"Closed-system drug-transfer devices plus safe handling of hazardous drugs

For release on European Cancer Nursing Day – 18 May 2019

versus safe handling alone for reducing exposure to infusion hazardous drugs in healthcare staff." [Cochrane Database Syst Rev](#) **3**: CD012860.

National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH) and the [American Society of Health-System Pharmacists](#) (ASHP)

European Legislation Protecting Cancer Nurses and other Healthcare Workers

Protection from harmful substances:

Directive (EU) 2019/130 amending Directive 2004/37/EC on the protection of workers from the risks related to exposure to carcinogens or mutagens at work

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019L0130>

Protection against long working hours:

The European Working Time Directive

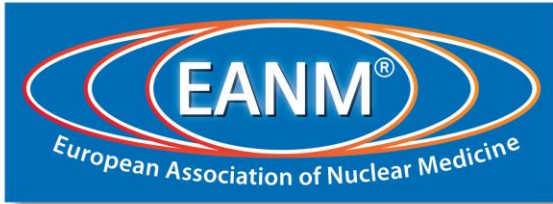
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32003L0088>

Global Level Action on Patient Safety (World Health Organisation):

http://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/EB144/B144_29-en.pdf

For release on European Cancer Nursing Day – 18 May 2019

The Manifesto is endorsed by:

The future of cancer therapy

